

- 45 Cur autem sola spoliatur lumine luna,
Nil vero mirum est; quippe illam lucis egentem
Lux aliena fovet, quam cum pars proxima meæ
Invidet, exspectat radins male cœrula fratris.
At chorus astrorum reliquus non tangitur umbris.
- 50 Et proprium cunctis jubar est, nec sole rubescunt.
Sed sudum ***
185 Porro ultra solem rapitur cum vertice cœli.
Jau cur semestri non semper palleat orbe,

51. Sed sudum. Editio Ulloæ.

Sed sudum adiens atralibus impete celso.

Quid inde erui possit, alii videant.

55. Devia tortos. Sic Editio Pisarenensis ex correctione, ut videtur, Petri Pithœi. Editio Ulloæ, deviat ortos.

56. Colligit anfractus. Editio Ulloæ, et Ms. Vatic.,

- A Inflexi præstant obliquo tramite cursus.
55 Namque vagans errore ratio cum devia tortos
Colligit anfractus, metam sol eminus exit,
Intorquetque peplum noctis, radiatque sororem.
Hæc eadem ratio est, subitis cur frangitur umbris
Augusti solis rutilum jubar, indiga lucis
- 60 Quando inter terram et solem rota corporis almi
Luna meat, fratrem rectis objectibus arcens.

Dum legit anfractus.

58. Cur. Al., ubi, Al., ibi.

59. Editio Ulloæ huic versui præponit Quando inter terram, etc.

60. Almi. Sic Editio Ulloæ; alii, almæ, forte, pro alma.

B 61. Vide Isidoriana, loc. cit.

APPENDIX IV.

CHRONICA REGUM VISIGOTHORUM.

Era quadringentesima in Gothis primus rex Athanaricus efficitur. Post hunc Alaricus; quo in Italia mortuo, Athaulfus eligitur. Isteo regnante, Gothi, relicta Italia, Gallias, ac postea Hispanias, occupant. Anni vero regum hac summa notantur.

1. Athanaricus (Era H. 407; An. Ch. 369) regnavit annos XIII.
2. Alaricus (E. H. 420; A. C. 382) regnavit annos XXVIII, in Italia.
3. Athaulfus (E. H. 449; A. C. 411) regnavit annos VI.
4. Segericus (E. H. 454; A. C. 416) regnavit annos VII. Alibi, semis tantum.
5. Valia (E. H. 454; A. C. 416) regnavit annos III.
6. Theoderedus (E. H. 457; A. C. 419) regnavit annos XXXIII.
7. Turismundus (E. H. 490; A. C. 452) regnavit annos III. Alibi I.
8. Theudericus (E. H. 491; A. C. 453) regnavit annos VII. Alibi, XIII.
9. Enricus (E. H. 504; A. C. 466) regnavit annos XV. Alias, XVII.
- 186 10. Alaricus (E. H. 521; A. C. 485) regnavit annos XXIII.
11. Gisaleicus (E. H. 541; A. C. 506) regnavit

APPEND. IV. N. 1. Apud sanctum Isidorum era designatur 407. Pro an. 15 Athanarici, in Editione PP. Toletanorum conjectura est *am.* 12. Numeri eræ Hispanicæ, et anni Christi intra parentheses notati sunt ex Editione Grialii, in qua post Chronicon Gothorum atrox catalogus regum Gothorum in Hispania ex Isidoro, ex conciliis vetustis Hispaniæ, et ex hac Chronica collectus. Vide Isidoriana, cap. 79, n. 9 et 10.

5. In eadem Editione, pro annos VI, fors. ann. V.
4. Segericus. Al., Sigericus. In ead. Ed. Malim pro annos VII legi dies VII. Lindenbrogius exhibet annos VII, alibi semis tantum D. Quod obscurum est.
5. Forte, annos IV.
6. Al., Theudericus... annos XXIII. Ex conjectura ann. 32.
7. Turismundus; al., Thurismodus. Ei annus I, non tres assignandi.
8. Theudericus; al., Theudoricus. Retinendi anni 13, non 7.
9. Annos XV. Al., annos XX, et ex conjectura, XVIII. Cæterum auctor secutus videtur sanctum Isidorum in Historia Gothorum.
11. Gisaleicus; al., Geselicus, vel Gesalcicus, vel Cesaricus. Lindenbrogius post annum I, addit: Alibi XV. Cujus rei ratio non intelligitur, nisi fortasse unia-

- annos III, et in latebra annum I. Alibi, XV.
12. Theudericus (E. H. 549; A. C. 511) de Italia regnat in Hispania, tutelam agens Amalarico nepoti suo per consules annos XI. Alias, XV.
- Amalaricus (E. H. 561; A. C. 523) regnavit annos V.
13. Theudis (E. H. 569; A. C. 531) regnavit annos VI, menses VI. Alias, a. XVII, m. V.
14. Theudisclus (E. H. 586; A. C. 548) regnavit annum I, menses VI, dies XIII.
15. Agila (E. H. 587; A. C. 549) regnavit annos V, menses VI, dies XIII.
16. Athanagildus (E. H. 592; A. C. 554) regnavit annos XV, menses VI. Alias, annos XIV. Vacat regnum menses V. Et alibi XIII.
17. Livua (E. H. 605; A. C. 567) regnavit annum I.
18. Leovigildus (E. H. 606; A. C. 568) regnavit annos XVIII.
19. Recaredus (E. H. 624; A. C. 586) regnavit annos XV, menses VI, dies X.
20. Item Livua (E. H. 659; A. C. 601) regnavit annum I. Alias, II, menses VI.
21. Witericus (E. H. 641; A. C. 605) regnavit annos VI, menses X.
22. Gundemarus (E. H. 648; A. C. 610) regnavit annum I, menses X, dies XIV.

tur hujus regnum cum regno Theudericus, qui annis XI fuit in Hispania. Vide sanctum Isidorum.

12. Theudericus; al., Item Theudoricus. Alium ejusdem nominis præcessisse item indicat, ut infra in Livua, et in Recaredo, n. 20 et 24. Falsi sunt numeri annorum XII. Regnavit annos XV, per consortium. Alii exhibent annos XI, quia totidem in Hispania commemoratus est. Masdeus, tom. X Hist. Hisp., p. 511, chronica regum Visigothorum describit, et observat, Amalarico tribui annos quinque, quia quatuor primi anni numerantur in Theudericus. Pro anno Christi 523, alii 526. Pro Amalaricus, alii Amalericus.

15. Anni XVII numerandi ex Isidoro, potius quam XVI.
14. Alii, menses V, pro menses VI.
15. Menses VI. Al., menses III.
16. Alii, annos XIII. Qui annos XV numerant, ab anno quo primum rebellavit exordiantur.
17. Masdeus intelligit annum I, solus. Postea duos cum filio.
18. Leovigildus; al., Leubegildus; al., Livigildus.
19. Menses VI. Al., mensem I. Anni XV recensentur ab anno quo titulum accepit.
20. Retinendus annus I, potius quam duo.
22. Dies XIV. Al., XIII. Al., IX.

23. Sisebutus (*E. H.* 650; *A. C.* 612) regnavit annos viii, menses xi, dies xvi. Alias menses vi.

24. Item Recaredus (*E. H.* 659; *A. C.* 621) regnavit menses iii. Alias, paucos dies.

25. Suintila (*E. H.* 659; *A. C.* 621) regnavit annos x.

26. Sisenandus (*E. H.* 669; *A. C.* 651) regnavit annos iv, menses xi, dies xiv.

27. Chintila (*E. H.* 674; *A. C.* 656) regnavit annos iii, menses ix, dies ix.

28. Tulga (*E. H.* 678; *A. C.* 640) regnavit annos ii, menses iv.

187 29. Chindasvintus (*E. H.* 680; *A. C.* 642) solus regnavit annos vi, menses viii, dies xi. Item cum filio suo Domino Reccesvintio rege regnavit annos iv, menses viii, dies xi. Obiit pridie Kal. Octobris, era dxcxi.

30. Reccesvintus (*E. H.* 687; *A. C.* 649) regnavit annos xxiii, menses vii, dies xi. Obiit Kal. Septembribus, die 4 feria, hora 3, era 710, anno incarnationis Domini nostri Jesu Christi 672, anni cycli decennovennalis 8, luna 3. Idem cum patre suo regnavit annos iv, menses viii, dies xi.

31. Suscepit autem dominus Wamba (*E. H.* 710; *A. C.* 672) regni gubernacula eodem die quo ille obiit, in supradictis Kalendis Septembribus, dilata unctionis solemnitate usque in diem iii Kal. Octobr.,

25. Dies xvi; male alii, dies vi.

24. Menses iii. Al., menses iv. Male, annos iii, apud alios.

26. Annos iv. Al., annos iii. Masdeus asserit annos iv esse contra concilia Toletana. Pro dies xiv Lindenbrogius dies xvi.

27. Menses ix. Al., menses viii, quod unice placet Masdeo.

29. Chindasvintus; al., Cindasvintus, vel Chindsvintus. Alii minus bene annos regni cum filio dicunt esse tres, et dies duodecim. Lindenbrogius perperam assignat eram 661.

30. Reccesvintus. Al., Reccesvintus. Pro regnavit, alii solus regnavit, sed delendum est solus. Pro menses vii, alii menses iii, alii vi, pro dies xi, Aguirrius dies xii, alii dies. ii. Lindenbrogius, corrupte, annos xiii. Omnino retinendi numeri textus, etiam in anno incarnationis 672, pro quo Lindenbrogius posuit 662.

luna 21, era qua supra. Idem quoque gloriosus Wamba rex regnavit annos viii, mensem i, dies xiv. Accepit quoque penitentiam praedictus princeps die Dominico exente, hora noctis prima, quod fuit pridie Idus Octobris luna 15, era 718.

32. Suscepit autem succedente die, secunda feria, gloriosus dominus noster Ervigius (*E. H.* 718; *A. C.* 680) regni sceptrum, quod fuit Id. Octobris, luna 16, era 718, dilata unctionis solemnitate usque in supervenientem diem Dominicum, quod fuit xii Kalendas Novembris, luna 22, era qua supra. Item quoque gloriosus Ervigius rex regnavit ann. vii, diebus xxv, in quo die in ultima aegritudine positus elegit sui successorem in regno gloriosum nostrum dominum Egicanem, et altera die, quod fuit xvii Kal. Decembris, sexta feria, sic idem dominus Ervigius accepit penitentiam, et cunctos seniores absolvit, qualiter cum jam dicto principe glorioso domino Egicane ad sedem regni sui in Toletis accederent.

33. Unctus est autem dominus noster Egica (*E. H.* 725; *A. C.* 687) in regno in ecclesia sanctorum Petri et Pauli pratoriensis sub die viii Kal. Decembris, die Dominico, luna 14, era 725.

34. Unctus est autem Witiza (*E. H.* 759; *A. C.* 701) in regno die quo fuit xvii Kal. Decembris, era 758.

31. Dominus. Al., gloriosus dominus. Pro diem xiii, alii, male diem xiv.

32. Autem. Al., statim. Ibid., noster; al. omittunt. Pro xii Kal., male Aguirrius xiv Kal. Post diebus xxv, Masdeus supplet usque ad v Idus Novembris; et altera die explicat alia die, quin necesse sit esse diem proximum. Pro Decembris, male Aguirrius Septembris. Lindenbrogius, et Aguirrius desunt in luna 22, era qua supra. Reliqua Majansius et Florezius addiderunt.

34. Die quo. Fortasse, die qua, vel, ut num. 32, die quod. In Editione Patrum Toletanorum notatur recte Florezium legere xvii Kal. Masdeus contendit legendum xii Kal. Decemb. era 759, hoc est, anno 701. Alii assignant annum 702. In Catalogo regum Visigothorum Editionis Grialii additur Witizam regnasse ann. x, Rodericum ann. i, et, juxta alios, iii. Haec omnia cum chronologia sequenti conferri possunt, ut mutuam sibi opem ferant.

APPENDIX V.

Chronologia, et series Gothicorum regum ex Codice Regiovitano 667.

1884. Primum in Gothis regnavit Athanaricus annis xiii. Iste primus per Valentem imperatorem haeresim Arianam cum omni Gothorum gente intravit. Sub isto legem Gothi, ac litteras habere coeperunt; et cum eodem rege ab Hunnis de terra propria expulsi sunt. Rex quoque Constantinopoli vitam finivit sub imperatore Theodosio (*Vide Isidoriana, c.* 79, n. 11).

2. Alaricus regnavit annis xiv. Iste ob vindictam Gothorum, quos Romani interfecerunt, exercitum movit, et Romam cepit, ibique Placidiam Theodosii imperatoris filiam cum opibus multis deprædavit. Postea in Italia obiit sub imperatoribus Honorio et Arcadio.

3. Ataulfus regnavit annis vi. Iste supradictam Placidiam conjugem accepit, et regni anno 5 de Italia Gallias adiit. Et dum Hispanias petere voluisset, a suis interfectus est in Barcelona sub imperatoribus Honorio et Arcadio.

4. Sigericus regnavit ann. i. Iste, dum pacem cum Romanis habere voluisset, mox a suis est interfectus sub imperio praedicto.

5. Wallia regnavit ann. iii. Belligerator fuit; cum imperatore Honorio pacem habuit, et sororem ejus

Placidiam ei reddidit. Iste Hispanias ingressus, Vandalos et Silingos [Al., Vandalos Selinguos] in Bætica bello exstinxit, et Alanos ad nihilum redegit. Ad Africam classe transire disposuit; sed Gaditanum mare eum non dimisit. In Gallias rediit, ibique vitam finivit sub imperio Honorii.

6. Theodericus regnavit ann. xxxiiii. Iste Litorum duces Romanum, et cum eo multa millia Romanorum exstinxit; ex Hunnis ducenta millia interfecit, ibique præliando occiditur sub imperio Theodosii Minoris.

7. Turismundus filius ejus regnavit ann. i, qui dum feralis et noxius esset, a Theuderico, et Frigidario, et fratribus, interfectus sub imperatore Marciano.

8. Theudericus regnavit ann. xiii. Iste dum Gothi Avito imperatori sumere auxilium dedit; et ob hoc inde cum licentia idem Aviti imperatoris cum ingenti exercitu Hispanias intravit, et milliario 12 ab Asturia apud Urbicum fluvium Recharum Sueorum regem prælio superavit, eumque persequens, in Portacale cepit atque occidit. Bractam [Forte, Bracharam] cepit; sicque inde per Lusitaniam in